

Пейо Яворов

Ако имахме само един враг

Наистина, ако бяхме имали само един враг, ако беше против нас един-едничък турчинът, макар десет погански хомота да бяха на врата ни, досега биха станали на парчета и десетях.

Ний говорихме по-рано за сметките и домогванията на Германия, Австрия и Русия – държави, които вардят от сгромолясване османското царство и които насърчават Стамбулския кръволок да ни унищожи с огън и меч.

Ни поменахме на същото място Румъния, Сърбия и Гърция – дребо-сьци, които по наощрение от големите играят на бос крак върху кремениста балканска земя ту берлинско, ту виенско, ту петербургско криво хоро. И колкото по-безчовечна е политиката на Германия, Австрия и Русия, толкова по-жалка е политиката на Румъния, Сърбия и Гърция.

Всеки колко-годе разбран в политиката човек знае, че нашите малки съседи за своя пагуба стават мостове на чужди кола.

Осъществяват ли Германия, Австрия и Русия своите замисли по наследството на Турция – ето пътищата, които ще ги отведат към това наследство: Сърбия – Македония – покрай Гърция; Румъния – Мизия и Тракия.

Румъния, България, Сърбия ще бъдат прегазени, Гърция ще бъде пребита. Ако Румъния, Сърбия и Гърция биха водили една трезва и самостоятелна политика, те биха ударили назад от пътя, в който слепешком днес вървят и който ще ги отведе утре в тинята на вечния позор, а другия ден в пропастта на сигурната гибел.

Път, който ще ги отведе утре в тинята на вечния позор, защото като страни, които до вчера са мъкнали заедно с нас турския хомот, и като страни, в които божем цъфтят свободата и цивилизацията – те просто, за да опазят своето достойнство, би трябвало, ако не са кадърни да сторят нещо повече, поне да уважават нашето стремление към свобода и цивилизация.

Път, който ще ги отведе други ден в пропастта на сигурната гибел, защото като страни, бъдещето на които е застрашено еднакво и от едно и също място с нашето – те би трябвало да помислят за самосъхранението си и да видят в целокупно самоуправна Македония своя естествена съюзница и следователно, ако не могат ни оказа никаква помощ, поне да не услужват на общите, наши и техни врагове.

Уви, за румънина, за сърбина, за гърка няма нищо по-ненавистно от македонца, от македонския българин.

Ала рече ли румънинът, рече ли сърбинът, рече ли гъркът, рече ли въобще някой да оправдае тая македоноедщина с румънски, сръбски,

гръцки народен интерес, застрашен от някаква великобългарска идея, уж преследвана от наша страна – ний ще отговорим: не съществува краска за слепия; за глухия звук не съществува!

С голямо съжаление ще отбележим, че румънинът, сърбинът и гъркът въпреки столетния си волен живот нямат нужния културен ръст, за да проумеят как тъй македонският българин, даже като български родолюбец, или по-право – именно като български родолюбец, въстава не само против разпокъсването на Македония, но и против нейното обединение с Мизия и Тракия...

В Румъния, в Сърбия и в Гърция македонците са поставени във от всякакви писани държавни и неписани човешки закони.

В Румъния ний не можем да кажем, че сме македонци, ако не искаме, щом си покажем носът на улицата, да тръгнат подир нас десетина копои за следене всяка наша стъпка, додето намерят случай да ни отведат в участъка, дето ще измъкнат, макар и последния металик, останал в джеба ни за един обед мамалига.

В Сърбия ний не можем да кажем, че сме македонци, ако не искаме след себе си тъпла властни и невластни пройоходи, които ще ни убеждават в „право сръбство“ и които, покажем ли упорство, ще ни затласкат и запсуват, както е подадине само на един „прав сърбин“, разбира се, когато е дома си, а не при Сливница.

В Гърция пък, не минем ли за елини от потеклото на Темистокла или Аристиди, чисто и просто намираме затвора, отдето след месец, два без причина държане православните мегали-идиоти ни хващат за ръка и ни посочват границата си с една решителност, която тъй малко биде проявена при Домокос и фарсала.

Румънските вестници пишат, че мъчно би се намерило на света управление, добро като турското. Сръбските вестници пишат, че в Македония всичко е тръгнало по мед и масло, ами нямало признателни хора. Гръцките вестници пишат, че македонските „дебелоглави варвари“ се бунтували, защото не знаели какво правят.

И румънските, и сръбските, и гръцките вестници пишат, че ний сме били чудовища, от които страдали румъни, страдали сърби, страдали гърци...

Турци, румъни, сърби, гърци щели да се борят дружно против нас!

Затова румънският, сръбският и гръцкият посланици в Цариград не изпущат повод за напомняне на турското правителство да усили преследванията си против недоволния македонски българин. Затова румънските, гръцките и сръбските консули в нашата земя правят шпионски

услуги на хюкюмата и му съдействуват в неговите безплодни усилия да се разправи с нас. Румъните и сърбите още не са повели крак, но гърците идат... Ето какво съобщава гръцкият лист „Константинополис“:

„Някои студенти от Атинския университет, турски поданици, пожелала чрез турското посолство в Атина да постъпят в редовете на турската войска с цел да услужат на негово императорско величество султана и на високата му държава. Императорското правителство се отнесе благосклонно към това желание и вече се издаде императорско ираде, с което се разрешава приемането на казаните студенти за войници на турска служба.“

Пфю! Нека дойдат, ний ще ги посрещнем, както подобава...

С нашето презрение и с нашия куршум, както посрещаме войската на Абдул Хамида, както бихме посрещнали войските на краля Карола и на краля Александра, и на краля Георгия, ако бъдем честити да ги видим някога...

Прочее, ако днес отворихме дума за румънската, сръбската и гръцката политики спрямо Македония и македонците, направихме го не от голяма еня, кой, как, де пропада.

А защото в земята ни, край нас българите, живеят и по някоя стотица или хиляда разхвърлени тук-там куцовласи, сърбомани, гъркомани и гърци, които съобразяват отношенията си към нашето революционно дело с румънския, сръбския и гръцки ветрища.

Та преди да говорим за поведението на тия братя, рекохме да видим нечистите изводи, от които те, сиромаси, пият нечиста вода...

в. „Свобода или смърт“, брой 11, 14 април 1903 г.

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Христо Ценов

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7222>]